

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

CANUDA, 15, 1.er

Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda

Apartat de correus núm. 26

Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75

Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 céntims

Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes

5 números 7 pessetes semestre

25 " 30 " 50 " 50 "

LA EMIGRACIÓ ESPANYOLA

—Senyor agent! despátixins aviat, que volem emigrar!...

—Senyor agent! despátixins tot seguit, que volem tornar a casa!

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuita de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

Sorteig de regalos pels suscriptors

- 1.º regalo: Podrán escullir entre:**
Una máquina de cosir Wertheim.
Un llit y somier pera una persona, un armari pera roba y sis cadires.
- 2.º y 3.º regalos: Podrán escullir entre:**
Un armari pera roba.
Un llit y somier pera una persona.
Mitja dotzena de cadires.
Un rellotje de parel.
- 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º y 10.º: Imposició a la Caixa de Estalvis de 20 pessetes o un rellotje de butxaca.**

El diumenge 15 de Desembre tindrà lloc el sorteig al local d' AURORA SOCIAL. Tenen dret a aquest sorteig tots els suscriptors qu' estiguin al corrent de pago del segon semestre de aquest any, el dia 14 de Desembre, y tots els nous suscriptors que ademés de suscriures pels mesos de Novembre y Desembre hagin adelantat el pago del primer semestre de 1908, pel dia 14 de Desembre.

Si surt favoregut el número que porta el rebut de suscripció, donará dret a la opció de un dels premis.

Si sortís un mateix número per dos o mes premis solsament, tindrà dret al primer premi que surti adjudicat.

El regalo se entregará a aquell que porti el rebut.

El dret a recullir el regalo caducarà el 31 de Mars de 1908.

El diumenge día 15 del corrent mes de Desembre, a les tres de la tarde, tindrà lloc el Sorteig, en el local de aquesta Redacció de AURORA SOCIAL.

EL DIRIGIBLE «PATRIE»

(Végis la Correspondencia de Paris)

A favor dels emigrants

Segons una estadística que tinc a la vista, Espanya es el país d'Europa ahont es més nombrosa la emigració a Ultramar, després d'Italia, Inglaterra e Irlanda y Austria-Hungria. Ab el ben entès de que 'l contingent de la emigració espanyola es proporcionalment molt superior al dels païssos citats, menys Italia, si's té en compte la diferencia de densitat de població.

Enguany han emigrat 400.000 espanyols! ¿Per qué han emigrat aquests germans nostres? En sa inmensa majoria, per no morir de fam.

¿Y en quines condicions han emigrat? Quines garanties se'ls han assegurats? Quins medis s'han posat a llur disposició pera endolcir les amargures del destierro? No tinc pas necessitat de repetir les queixes que han publicat la premsa nacional y extranjera a propòsit d'aquest padró d'ignominia. Parlant en general els emigrants espanyols no tenen la deguda preparació.

Un gran número son paguesos y obrers analfabets, y entre'ls que posseheixen alguna instrucció, son també en majoria els que s'trovan mancats de cultura civil, d'educació social, els que ignoran les regles elementals del art de viure en païssos tan diferents y tan llunyans de la patria. Aquestos pobres humans están exposats a tota mena d'explotacions. Durant molt temps aquesta explotació ha comensat ja a Espanya mateix. Agencies criminals y empresaris indignes han sorprès la bona fe de molts treballadors. El contracte s'ha firmat en condicions inhumanes, especialment a Galicia y Andalucía, ahont sovint s'han embarcat donzelles desamparades, indocumentades, oprimides poch avans de ser apilonades en les estives dels vapors. La boca no admet rahons, y per un mos de pa aquesta pobre gent s'ha venut el present y l'avenir, l'honra y la vida.

Enguany el Govern ha tractat de corregir aquests abusos, pero l'acció del Estat resulta ineficaz pera prevenir les astutes maniobres dels agents y empresaris, la cavilosa y sofisticada interpretació que donan a la llei y les estratagemes a que recorren pera enganyar als pobres. La protecció del Estat es necessaria, pero també ho es la dels municipis y de les societats y persones benéfiques. Aquesta protecció ha de comensar avans de la inscripció, ha de seguir al emigrant en son viatge y s'ha d'estendre al lloch ahont va destinat. Aixís se fa en tots els païssos civilisats, ahont funcionan Oficines d'informació, direcció y assistència gratuita dels emigrants, fundades pe'ls catòlics y pe'ls socialistes y amparades pe'ls Guberns que nombran Comissaris, els quals cuidan d'examinar les condicions del contracte y d'acompa-

nyar personalment les expedicions fins als ports més llunyans, ahont els deixan baix la protecció dels consulsats y de les associacions de beneficencia. La més antiga es l'Associació de Sant Rafael, fundada en 1868 en el Congrés de Bamberga. Avuy es ja una associació gayrebe internacional que publica periódichs, com *L'Estrella dels emigrants*, y fulles pera instruirlos, y presta grans serveys en els ports més principals d'Alemanya, Austria, Italia y América. En els sols ports de Bremen y Hamburg ha socorregut en poch anys a més de 250.000 emigrants. Després d'aquesta associació mereixen ser citats els Patronats benéfichs dels emigrants, fundats pe'l diputat Cahensey a Alemanya y pe'l compte Waldbost a Bélgica, y a Suïssa el *Pius Verein* que ha organitzat el cos dels *vertrauensmänner* (homes de confiança), persones que encare que desprovistes de caràcter oficial, per pur esperit de filantropia serveixen de guia als emigrants y s'ls defensen y socorren. Ademés en eixos darrers anys s'han fundat les *Leo-Haus*, sostingudes per l'episcopat nort-americà, ahont trovan els emigrants europeus restaurants econòmichs, treball y bitllets de viatge; la *Società di protezione per gli immigranti*, l'*Instituto italiano di beneficenza* a Nova York y l'*Opera dei sacerdoti di Fiume* per gli immigranti.

Aquesta protecció, deguda principalment a la filantropia privada, es la que cal promoure en nostra península. Els emigrants espanyols poblan els amples territoris de l'Austràlia, Brasil, República Argentina, Patagonia, Uruguay, Paraguay, Xile, Perú, Mèxic y Guatemala. Pero ¿qui s'cuyda a Espanya de prevenirlos, acompanyarlos y assistirlos? Es una vergonya que ns haguem de enterar per les denúncies de la premsa extranjera de que 'ls espanyols son explotats, per exemple, al Canal de Panamá, ahont treballen com a besties de carga, ab gran perill de la vida, pel miserable sou de un dollar diari, en lloch dels dos que s'ls prometen les empreses. Es una vergonya que encare a Espanya puguin impunement exercir sa inhumana especulació, sos mercats de carn, els *bosques* y *ls blanquistes*, petjors encare que 'ls antichs negrers.

Ja es hora de corregir tants abusos y de prevenir tanta corrupció. Ja es hora de que s'cumpleixin les garanties que promet la llei sobre emigració y les que demanava al Govern el diputat solidari senyor Rahola.

Pero aquestes garanties han de anar precedides de altres precaucions.

AURORA SOCIAL no es en absolut enemiga de la emigració voluntaria, quan compti ab totes les ventatjes morals y materials que d'aquest fet tan freqüent pot reportar la civilització, per exemple la millora de les condicions de vida, l'augment natural de la població, l'extensió de la benéfica influencia política, económica y social d'un país sobre un altre, el progrés y la fraternitat, en una paraula, la perfecció de la especie humana.

AURORA SOCIAL es enemiga de la emigració forçada, en condicions desfavorables als nostres obrers y agricultors. Pera impedir aquesta emigració, els particulars podem fer valer la forsa de la rahó,

aixís com l'Estat pot fer valer la rahó de la forsa. Pero no bastan les rahons; son necessaries obres. Y quines s'han fundat a favor dels emigrants espanyols? La primera providencia que s'hauria de pendre fora el donar feyna, equitativament remunerada, als desocupats involuntaris. Ja que Espanya ha perdut ses colonies, ¿per qué no treballa en la gran obra de la colonisació interior, o en l'establiment de colonies de comers y de treball, com les que han establert 'ls italians en les *Little Italy* (petites Italies)? Una altra providencia que evitaria o quan menys atenuaria altres mals que pateixen les classes populars, fora la organització d'associacions econòmiques protectores dels més débils, de Unions professionals, que funcionessin en cada localitat, y de les quals sortís la Federació regional y arreu la nacional. Mes pera realisar aquest ideal es necessaria una gran educació de les masses populars; es necessari estimular y enrobustir el moviment sindicalista y cooperatista.

Pero mentrestant convé no abandonar als emigrants espanyols: instruhirlos, protegirlos y assistirlos material y moralment.

Y aixís es lo que 'l nostre setmanari ve reclamant ab insistencia desde sa fundació y es un dels serveys que practican les dues obres fundades per AURORA SOCIAL: el Secretariat del Poble y la Oficina de colocacions.

CLARIS.

Si un Estat està organitzat de tal manera que 'l cultiu de la terra vagi millorant continuament, la multiplicació dels medis de subsistencia previndrà continuament l'augment de població; y aleshores augmentarà el benestar de tothom... Pero en un Estat ahont el cultiu de la terra vagi de mal en pitjor, necessariament s'hi trovarán més homes que medis de subsistencia.

MERCIER DE LA RIVIERE

AL CARRIL

Jo no sé com tengu cor de girarvos d'esquena a la finestra, y posarvos a llegir o a dormir o a parlar de política, mentres darrera vostre va desfilitant tota la riquesa del mon.

¿Y de quina manera!

Té un encís l'anar pe'l carril que no es pás el mateix d'anar pe'l mon a peu o en carruatge que no corri tant: es un'altra mena de goig més espiritual, diguémo aixís. Tot passa més depressa, més abocetats; y la visió n'es tant més ideal, quant més fugitiva. Es el regalo del mon, anar pe'l carril; jo no sé com tengu cor de girarvos d'esquena a la finestra. Els infants y el baix poble son els que l'entenen aquet plaer de viatjar; se'ls hi promou una mena d'excitació natural de veure tot lo que passa, que s'ls té ab tots els sentits cap enfora, y els torna xerrayres y esvalotats com aucells, per la sobrevida que s'ls dona aquella mena del vol del carril. No s'hi giran ells d'esquena a la finestra, ni podrien; hi ha una mena de gravitació dels seus ulls cap enfora. Els infants, sobre tot, son adorables ab la gracia que s' deixan anar a n'aquesta atracció.

Si s'ls hi tanquen els vidres, hi axafen la cara, com l'aucell entre 'ls ferros de la gavia, com volentho atravesar tot. Si s'ls hi obriu, no n'tenen prou de mirar, s'abocan (—no t'abocquis!— crida la mare esgarriada); mitj cós se s'ls ne va enfora per l'atracció de la riquesa del mon que s'ls giravolta devant, que va venint, va venint sempre y també sembla que vulga esser tota copada per les finestretes. Y l'infant adelerat se la voldria menjar tota ab la vista, trayent mitj cós enfora; y jo estich que si no l'aguantessen, se llensaria a ferse una sola cosa ab ella. Y es l'infant que té rahó: n'estich segur, perquè jo sento igual qu'ell aquella llei natural de l'atracció del mon idealizat.

D'aquesta montanya qu'es gira majestuosa-sament devant meu, com volentme mostrar tota la bellesa de la sua forma gran y tots els

tresors de llum y ombra y verdor de sos cims y de ses faldes, ¿com ne podria treure 'ls ulls mentres aixís se'm mostra tot fugint? S'ama-ga d'una revolada, y un horitzó immens s'extén devant meu ab altres montanyes molt llunyanes, blaves, coronades de núvols y neu, al bell fons de la plana rossa y conrenhada. ¡Ay! aquella masia voltada de pallers prenent el sol al mitj del pla y ab una espessor d'arbres a la vora que s'hi endevina la font amagada... y de sobte tot se fon y m'trobo en les tenebres de la mina llarga, llarga. ¡Quin terratrèmol!... sembla que les entranyes de la terra m'engoleixen en un espantós cataclisme que no s'acaba... y tot plegat la llum m'enlluerna y m' veig volant sospès damunt d'un fil de taranyina, y a sota un abim y un riu que s'hi caragola; y desseguida un bosch que tot just té temps de donarme tot el seu misteri en una fragrant alenada, que ja un poblet se'n vé tot alegrement corrent esbojarrat cap a mi ab totes ses casetes que sembla que se'm vulga tirar al demunt a ferme festes. Hi ha dones a les finestres... una tan bonica, rossa... ¡oh! alló fora l'amor... mes ja en soch lluny; y unes vaques que miran desde un prat, de pens a l'aygua... soles en la verda soletat... ¡oh! alló fora la pau... mes tot plegat, una gentada que m'hi aturo en sech al devant.

Veig cada rostre animat sols de moment; un que riu y crida; altre ansiós mirant esgarriadament; altre ensopeit en el trevall; converses se lligan; una m'atrau, hi veig una llenca de vida que qui sab d'hont vé; els fets se precisan, comenzo a véurels... mes ¡adon tot jo soch lliure, me'n vaig volant a altres converses inesperades, a altres fets, a altres rostres que m'esperan sense esperar-me. ¡Oh, qué pobles! ¡oh, qué plans y montanyes! ¡oh, qué abims y horitzons venen encara! a tots aymo, cap me lliga, soch el geni de la terra, l'home, que tot ho atrau a si, l'libertantho en sa espiritualitat. ¡Oh! ¡com he viscut!... Jo no sé com tengu cor de girarvos d'esquena a la finestra. ¡Com si no passés res darrera vostre! ¡Es tot lo mon que hi passa!

Per aixó quan arriba a lloch se troba tan cansat; es que ha viscut molt en poca estona, y caldría ésser àngel per no adonarsen. Es llavors que, un cop al llit, aixís que us aneu ensoyant, els boscos y les montanyes y 'ls plans y 'ls poblets assoleyats comensan a apareixer girant lentament en visió interna, lluminosa dins les tenebres, que se us trenca ab un sust, y us retroben en elles esmerperats fins que altra vegada la visió tossuda, acaricianta, comensa a voltarvos, a enllassarvos, y dolsament se us emporta enllà, enllà de la son. Talment deu ésser la visió de tota la nostra vida a la hora de la mort...

JOAN MARAGALL.

La senyora de Tous

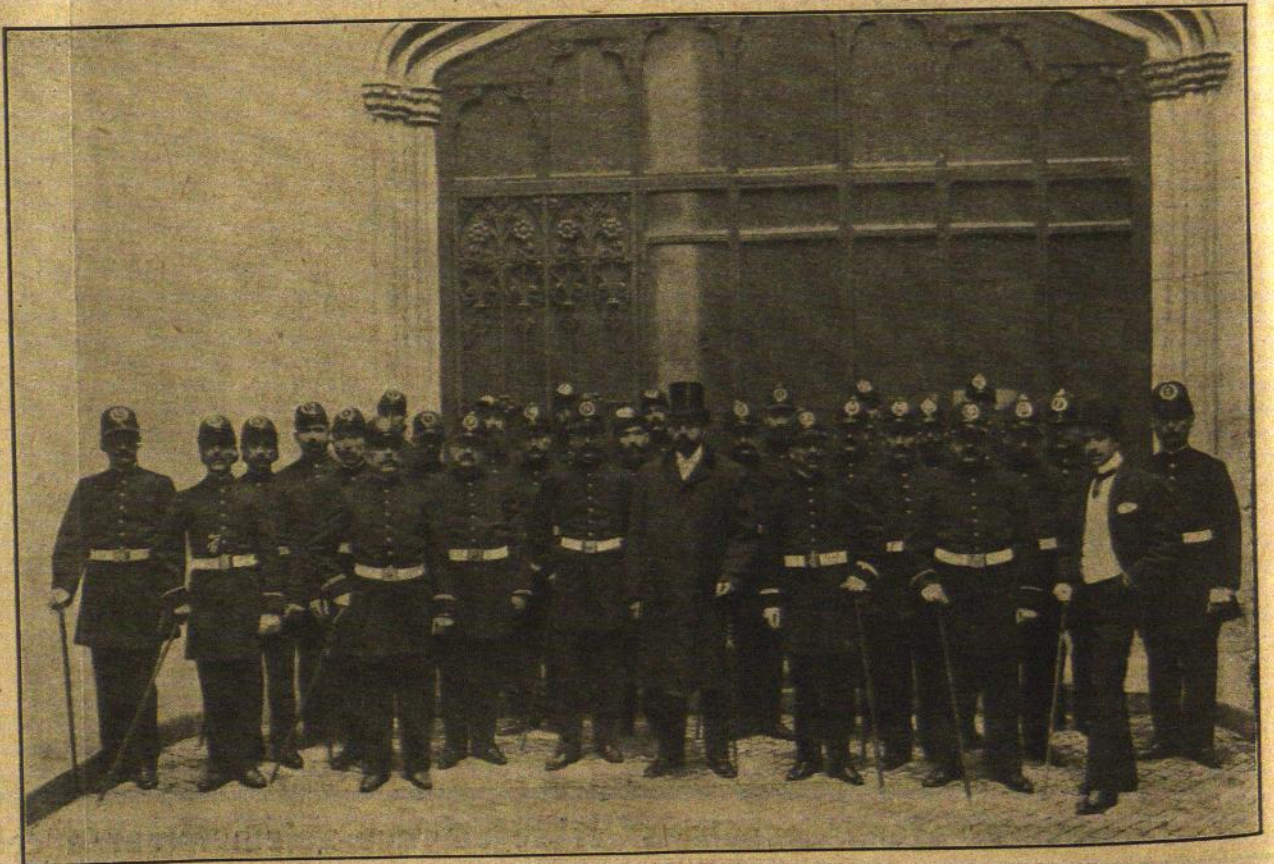
*A n'a la vila de Tous
n'hi havia una dama
qui's feya servir per duchs,
per duchs d'antiga nissaga.
Menjava en vaixela d'or,
dormia en cambra de marbres,
enjoyaven son vestit
l'or fi, perles y esmeragdes.*

*Els duchs y més grans senyors
li'n feyen de patges,
galantejadors.*

*Els aucells més exquisits
eran servits en sa taula,
fruyts exòtics a desdir
y'l mellor vi s'hi vessava.
Més la senyora de Tous,
ab tan d'or enlluernada,
no veya com sos cabals
de dia en dia minvaven.*

*Els duchs y més grans senyors
ja no la voltaven,
galantejadors.*

BARCELONA.—SERVEYS PUBLICHS

La Guardia urbana, el concejal D. Francesch Puig son iniciador, y el Sr. Sagredo

ESTUDI D' UN TRASSAT EN ELS ALPS

Escena imponent. Un obrer del ferrocarril de Martigny-Vernayaz a Chamounix senyala una mida en una gegantina roca vertical, sobre un precipici de 300 metres.

Adeu, la vaixela d'or,
adeu, la cambra de marbres,
adeu, taula suculent
hont el bon vi s'hi vessava!
Passava per un camí,
d'un vell casal ja trucau:
—Si'm desseu aculliment,
que la nit n'es arribada!

Allí hi passava la nit;
abans no marcava,
pà y nous li han servit.

Tot menjant el pà y les nous,
ja'n deya la noble dama:
—Ah si haguessis sabut abans
que'l pà ab nous tant m'agradava!
No hauria menjat aucells,
aucells d'uns extranyes plomatges,
ni may s'haurien vessat
els millors vins en ma taula.

Si arriba a menjar pà y nous,
encara seria
senyora de Tous.

JOSEPH ALCOVERO Y CARÓS.

Revista de llibres

Blanca de los Ríos: «Romancero de D. Jaime el Conquistador», «La Niña de Sanabria», «Melita Palma», «Sangre Española» (Novelas).—Antón Busquets y Punset: «Dos Amors» (Novela).—Joseph Gascosa: «Tristes Amors» (Comedia en 3 actes, traducció de Narcís Oller).—J. Girbal Jaume: «Tot l'any» (Intimista).—R. Vives Pastor: «Notes poètiques» (Poesia es llibertat).—Karyam: «Estances» (Traducció de R. Vives Pastor).—Aplech d'autors, Compositors i Editors. «Estatuts fonamentals».—Joseph Grahit: «De la Sardana».

El «Romancero de D. Jaime el Conquistador» es obra de noble y llegendaria poesia; s'hi canta ab dignes accents la gesta del nostre gran Conqueridor; son època bellament s'hi evoca y sos XXI «Romances» tenen veritable y bona sabor. Dolç llibre que fa somniar en els temps de la heroica nacionalitat catalana. Sos versos son sobris, graves y hermosos; té planes altament remarcables. Van a la fi unes «Notes»; il·lustracions de don Vicente Lampérez y Remea.

Les «Novelas» del II volum d'obres completes de D. Blanca de los Ríos de Lampérez son exquisides. «La Niña de Sanabria» es deliciosa: té ambient y caracter; sos personatges viuen y la protagonista pren un extraordinari relleu. «Melita Palma» es romàntica, d'un romanticisme sa: generosa obra. «Sangre Española» es un poema patriòtic.

«Dos Amors», de nostre amic N. Anton Busquets y Punset, es un poemeta delicat, de flayre camperola (diriem també vigatana). Deixa una noble sentor de poesia. Es obra, en son lloch, exquisida.

La comedia de «n Gascosa» es d'una sobrietat y d'una intensitat extraordinàries: es un model de obra teatral honrada; deixa un sentiment depriment, car els amors que deseriu son verament misers amors. La traducció de nostre eminent amic En Narcís Oller es fidelíssima y honrada.

En «Tot l'any» en Girbal Jaume (Ferrant) es un bon deixeble de n'Apeles Mestres; ses poesies son fresques, delitoses, d'una fluhidesa agradabilíssima: canten saument, delitósament, els mesos de l'any.

En «Notes poètiques» de R. Vives Pastor hi resplandeixen envejables qualitats: hi han frases fe-

lisses, hi han versos felissos, hi han notes d'una distingida originalitat, hi ha ingeniositat, espontaneïtat y senzillesa: llàstima que certs prosaïsmes, fills tal volta de la pruja de fer poesia massa lliure, figurin al costat de qualitats tan noblement poètiques.

Les «Estances» de Karyam son curioses y importantíssimes baix el punt de vista històric-literari, pro moralment son pessimes. Karyam era un blasfemador; sa poesia té, en mitj de tot, qualques frases de vera sabiesa. Repetim que baix el punt de vista exclusivament literari, es bona tasca la de traduir Karyam. D'eixa obra se n'ha fet una bella tirada en paper de fil.

«De la Sardana» es una noble llo-hansa a nostra dansa nacional, per la que n'hem felicitat a l'amic Grahit. El llibre d'una introducció d'En Joseph Tarrats.

X. V.

Procurem un major progrés de la ciencia y de la practica agraria, de manera que les forces naturals sian millor actuades y la producció dels gèneros necessaris pera la vida de tots augmenti en proporció superior al empleu del capital y del treball. Procurem que cap obstacle de monopolis y abusos impedeixi la producció de la riquesa; procurem que cap privilegi la concentri y estacioni en algunes classes; procurem que hi hagi la convenient repartició y armonia entre la ciutat y el camp, entre la capital y les comarques, entre la industria y l'agricultura; y nosaltres creyem que ab el cumpliment d'aquestes providències s'evitarà tot desequilibri entre la població y les medis de subsistència.

MARCH MINGHETTI

AGRICULTURA

Sembres y plantacions del Deseembre

CONREU DELS CAMPS.—En climes temperats encara poden sembrarse fabes, pèsols, fabons y altres llegums.

Se llauran, y millor si s'fangan, les terres que no estan sembrades, al objecte de que les glassades les agermanen durant l'hivern, pera sembrar en elles en lo mes d'abril los espèies continguts en lo mateix, com son canem y demés fruytes que son de primavera, puig que es de molta utilitat tenir l'expressada terra ben preparada pera l'bon éxit de tot quant en ella s'ha de sembrar.

VINYES.—Poden seguirse los treballs del mes anterior, y també podrien comensarse a plantar cepes.

ARBRES.—Se plantan admetillers, abarcoquers, avellanes, cirerers, pereres, pomeres, codonyers, presseguers, nogueres, ailants, acacies, lladoners, freixes, albes, (pollancres, oms y demés arbres y arbustos als quals hagin ja caygut les fulles, advertintse que, d'efectuarse en aquest mes les plantacions, hi ha més probabilitats de viure y brotar millor en la primavera y de no haverse de regar tant en l'estiu, perque ab les plujes del hivern les arrels treballan y s'aferran als adobs que al plantarlos s'ha de haver posat. Segueix la recolecció de les olives iniciada en lo mes anterior.

HORTES.—Se sembran bledes, borratxes, seba blanca tardana, seba vermella de cabassar, col de Pasqua papalina, idem genovesa, idem capdell de soldat, enciam escaroler, idem romà llarch negre o gabaix, idem romà llarch blanc, escarola de cabell d'angel pera collir tendra avans d'espiçarse, espinachs, fabes de Sevilla, idem de Mahó, julivert, naps rodons blancs o plans, pèsols nanos comuns, idem nanos imperials, idem nanos d'Anstralla, idem caputins, tirabechs o de sopa, porros, raves llarchs, ravenets rodons, idem mitjans y serfull.

Se plantan alls y escaluyes, patates primerenques, espàrrechs.

Y en climas temperats comensan a sembrarse a última de mes, en invernaderos o tendes, alberginies, pebrots y tomàtechs primerenchs pera trasplantar al aire lliure pasats los frets.

JARDINERIA.—Se sembran cascalls, prado de flor rosa, pèsols d'olor, blausets y altres varietats de centàurees, clavells xinescos, roselles, crisantems anyas, espueles, lavatera, pensaments, nemòfils, silene, carrasque o mirambells de flor, lobelia, flochs o floqueta, malva florida, rese d'ò mordiu, sempreviva o flor de paper, clarkia, agrotis nebulosa y altres gramínees d'adorno, llinet é immortal.

Se plantan en cabessa tuberculs o arrels: gladiols, belladons, dor de lis, ceylans y altres varietats d'amaryllis, iris germanics, liris de Sant Antoni y altres.

A comensament de mes y mentres les cabesses se conservan en bon estat, acaban de plantarse les franceselles, anémones, tulipes, jonquills y narcisos o nàdales. Alguns jardins en llocs abrigats comensan a multiplicar per estaca los rosers, Maria-Lluïsa, xeringuilla, lilas, y per esquizos clavelines y altres plantes, que generalment donan millor resultat si s'fa en janer o febrer.

A primers del mes ó signi avans de les glassades s'arrencan y guardan en llocs secs les cabesses de dalies, vares de Jessé y altres que pugnin perjudicarse ab los frets.

ISIDRE NONELL.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Ferrol, 2.—Conferencia sobre Solidaritat, al Ateneu ferrolà, dada per D. Rodrigo Sanz, qui organisa un mitinch solidari.

Estats Units

Washington, 2.—S'obren les Cambres.

Russia

Austrowietz, 29.—Una colla de terroristes tiren quatre bombes sobre un cotxe de correus, matant els caballs y ferint dos empleats. Els terroristes s'apoderan d'11.000 rublos.

Sant Petersburg, 28. Els diputats de la extrema dreta telegrafiaren al Czar protestant contra la exclusió del seu títol de autocrata. —30.—El diputat Roditcheff, dels cadets, interpel·la sobre les darreres execucions dins de les fortaleesses, originantse un gros esvalot, finit el qual se li prohibí a

M. Reditcheff assistir a quinze sessions de la Duma. —2, Deseembre.—L'Emperador aprova l'missatge de la Duma. —Dia 5.—Comensa l'procés contra 26 diputats de la segona Duma, acusats d'intentar un cop d'Estat. —Els diputats socialistes abandonan la Duma sorollosament protestant.

Moscou, 4.—Una dona tira una bomba al cotxe del governador, ferintse ella, ferint el cotxer y matant un caball.

Marroch

Darbal, 5.—La columna Brauliere ocupa l'mercader y castiga varies tribus.

C.

Origen del Paraygües

El paraygües es d'origen xinesch, pero avans de ser dut a Europa ho fou a Persia. En 1780 un escriptor anglés de molt mèrit, Mr. Hanway, feu un viatge a Persia, d'hont portà un extrany aparell: una mena de petita volta de seda de color, estesa demunt d'unes ballenes, unides entre elles per una armadura de ferro, al'extrem d'un mànec llarg, igual que l'paraygües d'are.

Y's dava l'cas de que quan Mr. Hanway anava pels carrers de Londres ab son paraygües pera acostumar a la gent a la vista del artefacte, la quitxalla y el poble el perseguen tirantli fanch y pedres fins que li rompien la seda.

CORRESPONDENCIA DE PARIS

Prou qu'hi arribarem a millorar una miqueta la vida del Estat, si tenim paciència. Perque veus aquí un progrés que jo tinc per un dels més notables en la vida pública y en sa funció vital de l'administració de justícia.

Hi havia a Paris un subjecte que s' deya Syveton. Un dia aparegué asfixiat pel gas: s'havia tencat a la cambra, havia obert l'aixeta... y prou. Uns quants anys enrera, ningú s'hauria cuydat de més; pero ara les coses sembla que cambian: y l'Jutje's va dir:

—Aqueix home, portat per la bojeria, ha fet el disbarat de matarse. Bueno; dictarém procés contra la bojeria, com autora del assassinat d'un home.

Y una vegada la Bojeria davant del Jutje, sembla que va dir:

—Bueno, senyor Jutje: es veritat que jo vaig instigar al mort a que's matés; pero jo no tinc cap culpa: jo ni l'coneixia de vista a tal Syveton: jo no tenia cap necessitat d'entrarhi ab tractes, ni volia tenirhi; perque jo ja'm coneixia... jo ja sé que soch boja y que 'ls que's posan al meu costat no fan més que bojeries... Y per aixó, encara que boja, no ho soch pas tant que embruteixi a les gents sens més ni més: al contrari... si no m'hi obligan, jo estich quieta y no'm fico ab ningú.

Al sentir aixó el Jutje, ab un pam de boca oberta, va dir:

—Pero... ¿vos sou la Bojeria?... La cara bé la'n feu; mes... aquesta manera de parlar demostra que no sou pas tan tocada del boiet com la gent diuen.

—No'n fassi cas de la gent, senyor Jutje; de mi n'han dites a la alçada d'un campaná; pero si jo començo a descantar... ja veuria vosté com jo y la meya maynada de boigs tenim més rahó qu'els sabis.

—Res... deixemnos de cabories: parlavam de'n Syveton.

—Sí, senyor; jo no l'coneixia, ni teniam tractes: la seva dona y sogra varen agafarme pel bras y, vulguis que no, no varen parar fins que vaig embojar al mort. Cregui que ni ell ni jo hi tenim cap culpa. Y si no'm vol creure a mi, investigui y veurà.

Y l'Jutje va dirigir l'acció contra les dones, y, efectivament, va descobrir que'n Syveton havia fet el cop de cap, perque les dones aquelles li havien ficat al cap la bojeria.

Y l'Jutje va dirse:

—Potser que si que aquesta boja de la Bojeria farà una bitlla.

Y no una, sino mitja dotzena'n va fer, perque no eran menys els cómplices.

De modo que 'ls tribunals, al trovarse ab un suïcida, començan a dirse:

—Bueno, si: ell s'ha mort... pero ¿qui l'ha obligat a matarse?—Y aquí tenim un gran progrés de moralitat: la criminalitat de les instigacions indirectes y l'aplicació a un nou camp d'aquell principi metafísich: «La causa de la causa es causa de lo causat per ella.» O sia: «Si l'fruyt es verinós, no n'hi ha prou de matar el fruyt, sino que s'ha d'arrencar l'arbre.»

Y aquestos dies s'ha presentat als tribunals una nova causa (de la esmentada ja fa dos anys), en la qual l'advocat del pare del suïcida demana al tribunal la despossecció de la dona dels béns del marit: «perque—diu—encara que no hi ha cap lley qu'ho digui, seria una iniquitat monstruosa que la provocadora del suïcidí s'apropriés dels fruyts y ventatjes.»

Els tribunals han atmes la causa y s'prepara la sentència: y veus aquí un altre progrés important, a saber: que 'ls tribunals regoneixen que no son pas executors cegos de la lley é instruments inconscients del legislador, sino que son funcionaris de la Justícia, superior a la lley y a la qual la lley ha de subjectarse.

Aquesta es una nova orientació de l'administració de justícia, y de seguirse contra l'equitat no hi valdrán les manyes d'eixos rabulas que jugan ab les lleys com ab un joch de cartes, enganyant ab ses trampes als ignocents.

Es a dir: que 'ls tribunals sembla que están cansats d'esser comparses dels polítics, y que reclamen el dret d'examinar si la lley es justa avans d'aplicarla.

Moltes vegades els havia parlat del dirigible Patrie. El pobre globo, avans d'arribar a un any d'edat, se n'ha pujat al cel... y s'ha perdut. Els francesos están de dol: fins la Patrie de percal perden.

Els inglesos, en cambi, varen perdre l'altre, intitulat: «Nulli secundus» (El primer de tots). A Eduart VII li ha succehit ab el Nulli secundus lo que a Felip II ab la Invencible: que basta que'l nom digui una cosa pera que 'ls fets el desmentixin.

MATTHIEU.

Paris, 8 Dec. 1907.

CRÒNICA SOCIAL

Una lley

La lleislació social de Suïssa tindrà pròximament una nova lley. El Gran Concili de Berna n'ha votat una que's refereix a vagues, per la que se armonisa el principi del dret a la vaga ab el de la llibertat del treball.

Se crean ademés per ella institucions de conciliació y arbitratge pera resoldre amistosament els conflictes entre el capital y el treball y se estableix la penalitat en materia de vagues, evitantse el que per vies de fet, ab amenasses o injurries graves se fassi coacció als treballadors.

Nova desgracia

Ha ocorregut en unes mines de carbó existents a Tairmont.

S'han salvat 130 minayres y sembla que segons el parer dels enginyers se creu que 'ls obrers tancats en les galeries més properes podran salvarse.

El nombre de obrers que han trovat la mort en tan perillós treball passen de uns tres cents, la majoria dels quals han quedat en les galeries sepultats per la pols y roces despreses.

Bona nova

La caixa rural de Murieta pertanyent al sindicat agrícola de la vall de Ega ha proporcionat a sos individus 420 sacs de mineral, una selecció nadora y una rada pera 'ls pobres.

La caixa compta ab 3.000 pessetes d'imposicions protectores.

Les caixes de Olejica-Etago de Legaria-Ancin Oco, de Murieta y de Alecigar, que forman el sindicat agrícola de Ega, tractan de establir pera 'ls set pobles del sindicat els segurs mutuels del bestiar y contra 'ls incendis d'edificis y cullites.

El conflicte d'Igualada

Conforme varem anunciar, el Sr. Ossorio Gallardo realisa la seva excursió a Igualada, ahont presidí una reunió de patrons y obrers blanquers, pera buscar una solució a les diferències que desde fa temps existeixen entre ells.

Els obrers insisteixen en la reducció de la jornada a nou hores y no de nou y mitja com ha estat fins ara. Y per la seva part els patrons se mostren inclinats a cedir, pero temen que de aquí poch temps fassin noves peticions.

Hi hagué molta discussió, els obrers oferiren no presentar noves exigències en l'espai de cinch anys y com a garantia convingueren en que cada setmana se 'ls tregui un ral dels jornals, qual quantitat se disposarà a casa d'un banquer: si dintre dels cinch anys declaran una vaga, els patrons se podran quedar ab la quantitat reunida y els interessos, y si no s'altera la normalitat, el capital servirà de base pera la fundació d'un Montepío dels obrers.

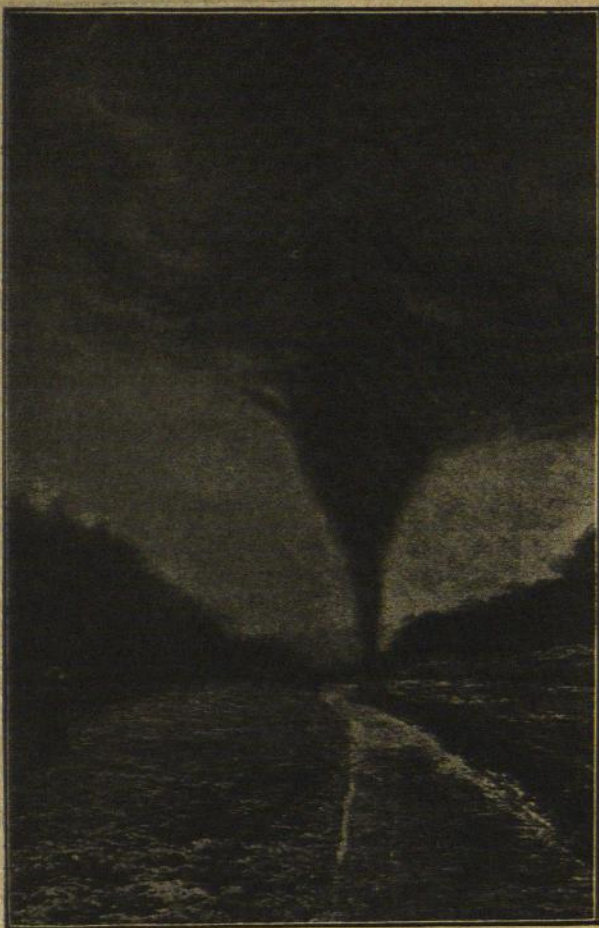
El Sr. Ossorio redactà unes bases, que quedaren en estudiar els patrons y el obrers, pera veurer si s'arriba a una solució satisfactoria per tots.

CURIOSA ERUPCIÓ EN EL VOLCÀ DEL MONT ASAMA

Situat al Nort de Tokio (Japó)

DEAL (INGLATERRA)

Reproducció fotogràfica d'un cicló

Real Ordre important

S'ha dictat pel ministeri de Foment que s'lliurin els premis corresponents a les regions de Catalunya als agricultors catalans, en virtut del Concurs obert per Royal Decret de 15 de Febrer per la Junta calificadora que ls ha adjudicat en la forma següent:

A don Joseph Batlló Solé, 1.500 pessetes, per una finca dedicada al cultiu dels cereals.

A don Joan Batllori, 1.500 pessetes, per igual concepte, a la finca dedicada al cultiu del cep y obtenció del vi.

A don Joaquim Layret Rosell, 1.500 pessetes, per cultiu de oliveres y fabricació de oli.

La mateixa Junta proposa pera recompenses honorífiques als senyors Mata y Puig, Enrich Sans, Joseph Bosch Raventós y Joseph Gaya Cambús.

Crisis obrera

Per referencies que hem rebut d'alguns obrers escultors-tallistes que han vingut en demanda de treball a nostra Oficina de colocacions, ens hem enterat ab tristesa de que degut a imperar l'estil anglés en els mobiliaris que's construeixen y que anula el treball del escultor per prescindir-se en ell de tota ornamentació, aquell ofici está travessant una crisis que dona ja lloch a que emigrin a América bon nombre de oficials que feya poch temps se guanyavan el pa en aquesta ciutat.

Se'ns diu que formant la societat uns 300 treballadors están en vaga uns 150, dels que 80 y tants son fadrins.

Moviment cooperatiu

Algunes societats cooperatives han sollicitat del Ajuntament permís per tenir el dia 22 del corrent una reunió magna en el Palau de Belles Arts, en la que s'pugui parlar dels assumptos pertanyents a aquelles entitats.

Colocacions

Entre las colocacions que se han obtingut aqueixa setmana mitjansant els serveys que presta la Oficina de colocacions que funciona gratuïtament en nostre domicili, hi figuren una de pintor de carruatges y l'altra de dependent en la acreditada casa Garin, de objectes litúrgics, establerta en lo carrer de Jaume I.

Supliquem de nou a les persones que obtingan colocacions se serveixin ferne esment a la nostra oficina a fi de evitar la pèrdua de temps als companys de treball que desitjin omplir las mateixes vacants.

Obrers sastres

En la Associació de la Dependencia Mercantil ha tingut lloch darrerament una assemblea organizada per un grupo de obrers pertanyents al ram de sastreria. Foren aprobades les bases que publiquem a continuació:

- 1.ª La jornada de ocho horas.
- 2.ª Salario mínimo de 35 pesetas semanales.
- 3.ª Un ciento por ciento de aumento en las horas extraordinarias, con la condición de que el patrono no podrá exigir horas extraordinarias al obrero, pues ha de ser á conveniencia de entrambos.
- 4.ª Los palas, oficiales y semioficiales percibirán un 25 por 100 de aumento sobre el tipo que hoy perciben.

5.ª Los pieceros, incluso pantalonerías y chalequeras, percibirán un 25 por 100 de aumento sobre el tipo que hoy perciben, más un 25 por 100 de exceso en las prendas que se presenten con carácter extraordinario, como lutos, viajes, etc.

6.ª Los obreros cobrarán al finalizar la semana, efectuándose rigurosamente el descanso dominical; y

7.ª El patrono no aceptará ningún obrero que no esté asociado.

PASSATEMPS**Succés graciós**

El conta la premsa anglesa y ha succehit no fa molt a Kingston. El cas es que passant per cert carrer un remat de bens, algun d'ells va veures retratat en el cristall d'un aparador. Desseguida, sense pensarshi gens, acostá el cap, y tussada va y tussada ve contra'l cristall, deixantlo fet a miques. El resto del remat, al veure això, seguí al iniciador del atac entrant al establiment y acometeren a un dependent que s'enfilá pels prestatges, sino l'hauria passada malament.

Aquells exèrcits que veja don «Quijote» trenquen tots els aparadors.

CORRESPONDENCIA

Barcelona. «One.» Ben intencionat, pero poch precis e incorrecte. — «Un escultor-tallista.» Contestem article fonde. — A. J. No va. — M. U. Consulti al seu hominim. — R. F. Registrat. — Manlleu. — «Un jornalero.» Máxima treball legal: 11 hores. — Calles. — «Un treballador.» No en ocuparem oportunament. — Sant Feliu de la Roca. J. R. Teniu bons sentiments. — Sant Feliu de Guíxols. T. P. Alcaldes encarregats fer efectives multes.

Imp. carrer Non de St. Francesch, 17

SECCIÓ D'ANUNCIS

LIQUIDACION DE ROPAS HECHAS

CARMEN, 42

Con motivo de la Reforma y Ampliación del local Gran Exposición de Trajes, Capas, Sacos, Rusos, etc.

El Bazar más económico de Barcelona

Precio fijo

DIABETICS ELIXIR del Dr. Sastre y Marqués

Es el de resultats mes segurs para curar tan terrible malaltia, minvant sempre la seva intensitat, purificant la sang, tonificant el sistema nerviós y fent rebaxar tan l'albuminuria, com la glucosuria en les diabetis insipidas. La curació se logra molt depressa.

Casa especial para xarops medicinals dissolubles
FARMACIA: HOSPITAL, 109 Y CADENA, 2.—BARCELONA

COLOCACIONES.—Se necesitan:

Aprentis fotógrafo.	Mitj oficials fusters.
id. ebanista.	id. ebanista.
id. fuster.	id. enquadernador.
id. lampistas.	id. doradors.
id. caixista.	Mitj tallador.
id. sastres.	Cusidores de llibres.
id. sabaters.	Modistas
id. sombrerers.	Noys pera recados.
id. guarnicioners.	id. farmacia.
id. pintor.	Ratlladoras mocadors de seda.
Oficials fotógrafo.	Dependent tenda comestibles.
id. pera fabricar capsas de cartró.	Planxadoras.
id. sabaters.	Mosso de vaqueria.
Mitj oficials id.	Aprenta pera la fabricació.
id. adroguer.	Carreter pera magatzem.

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta únicament extindrà els seus serveys a las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present a las personas que faltas de treball acudixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigen a la Oficina de colocacions.

Hores de despaig a la redacció: De 12 a 1 del mitjdia.

NOTA.—Nostres serveys pel caràcter aventual de la majoria de colocacions no podem extindrels a las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui a crear una excepció a n' aquella regla se'ns deurán fer les peticions personalment.

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.—Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

Modistas.	Meritorios.	Oficial tornero.
Oficials ropa blanca.	Ayudante mozo.	Esmaltador de rótulos.
Tenedor de libros.	Aprendices.	Montador vidrieras.
Corredores.	Dependientes.	Bordadora.
Viajantes.	Cerrajero, Jefe sección.	

(En la secretaria de la institución hay nuevas listas)

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros emplastos y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA

Por 130 ptas. se remite por correo certificado.

EL mejor y más agradable PURGANTE laxante, refrescante, diurético, digestivo y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.º Austri, Vertrallans, 6.—Barcelona.

SEDLITZ GRANULADO DEL DR. FERRER

AL POR MAYOR: S. V. FERRER Y CA.—BARCELONA

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:
Diputación, 286, Barcelona.

Manel Ballespi

BARRETS y GORRAS

A BON PREU

41-CARRER AMPLE-41

al tombar el Regomir. — BARCELONA

Curació infalible de les trencadures mitjansant el Braguer Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell l'última paraula de la ciencia pera l'alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferència aconsellat a tots els trencats per les eminencies mèdiques mes notables.

Demanis follet explicatiu que s'regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.—RAMBLA DEL CENTRE, NUM. 12, PRAL.

PELUQUERÍA

A. SARRÁ

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º

Frente al Teatro del Liceo

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món.

Máquinas para totes les industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT para mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA